

## PRACTICUM I

### ▪ DADES GENERALS DE L' ASSIGNATURA

**6 ECTS**

**3º curs / obligatòria**

**Núria Esteve**

[nesteveg@uoc.edu](mailto:nesteveg@uoc.edu)

### ▪ DESCRIPCIÓ

El Pràcticum és fonamental per a la formació dels estudiants del Grau en Logopèdia posat que aproxima l'estudiant als diferents àmbits d'intervenció propis de la logopèdia. La realització de pràctiques externes permet observar diferents models d'intervenció, conèixer diferents professionals i l'abordatge específic de la teràpia logopèdica a la persona afectada i al context concret.

L'objectiu del Pràcticum I és observar i reflexionar sobre què és ser un bon professional de la logopèdia i quins són els passos i requisits per fer una bona intervenció. Els estudiants han d'aconseguir formar el seu perfil professional propi en relació amb aquests aspectes.

### ▪ L'ASSIGNATURA EN EL CONJUNT DEL PLA D'ESTUDIS

La matèria Pràctiques Externes s'estructura a partir de quatre assignatures de 6 ECTS cadascuna. Aquestes assignatures estan planificades en tercer i quart curs, moment en el qual l'alumne ja té un mínim coneixement de l'atenció logopèdica. En concret, l'assignatura Pràcticum I es cursa a tercer curs.

S'estructura l'ensenyament pràctic entorn a quatre àmbits d'intervenció: educatiu, soci-educatiu, sanitari i soci-sanitari. Els estudiants han d'acabar els quatre Pràcticum havent fet les hores presencials de pràctiques en, com a mínim, dos àmbits d'intervenció diferents.

En els Pràcticum PI i PII l'estudiant manté un rol d'observador, mentre que en els Pràcticum PIII i PIV l'estudiant tindrà un rol més actiu. Si embargament, queda a criteri del tutor de centre que l'alumne pugui tenir un paper més actiu en els Pràcticum PI i PII, o mantenir a l'alumne en un rol més passiu en els Pràcticum PIII i PIV si considera que l'estudiant no té les competències necessàries per tenir un rol actiu.

### ▪ CAMPS PROFESSIONALS EN QUÈ ES PROJECTA

### ▪ CONEIXEMENTS PREVIS

Es recomana haver cursat totes les assignatures de primer i segon curs però es considera com a requisit obligatori haver superat com a mínim 90 ECTS entre les assignatures de tots dos cursos.

A més, pel Pràcticum I es recomana que dos d'aquestes assignatures siguin: Basis par a la recerca i English for Health Sciences

### ▪ INFORMACIÓ PRÈVIA A LA MATRÍCULA

Cada Pràcticum suposa un total de 120 hores d'activitat presencial a un centre, més 30 hores d'activitat acadèmica independent a l'aula virtual. Les 30 hores d'activitat acadèmica s'han de dur a terme durant el període en què s'estiguin realitzant les 120 hores de pràctiques presencials al centre. És imprescindible el compliment de l'estada al centre i la realització de les tasques acadèmiques independents per poder avaluar l'assignatura.

Els Pràcticum són assignatures anuals però els estudiants poden decidir condensar les 120 hores de pràctiques i les 30 hores d'activitat acadèmica individual de cada Pràcticum en un sol semestre (el 1º o el 2º).

## ▪ **COMPETÈNCIES**

### **Competències bàsiques i generals**

CG3. Interactuar amb altres persones amb empatia, demostrant habilitats en les relacions interpersonals.

CB2. Que els estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i tinguin les competències que solen demostrar-se mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

CB4. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

### **Competències transversals**

T3. Interactuar en contextos globals i internacionals per identificar necessitats i noves realitats que permetin transferir el coneixement cap a àmbits de desenvolupament professional actuals o emergents, amb capacitat d'adaptació i d'autodirecció en els processos professionals i de recerca.

T4. Mostrar habilitats per a l'exercici professional en entorns multidisciplinaris i complexos, en coordinació amb equips de treball en xarxa, ja sigui en entorns presencials o virtuals, mitjançant l'ús informàtic i informacional de les TIC.

T5. Exercir la ciutadania activa i la responsabilitat individual amb compromís amb els valors democràtics, de sostenibilitat i de disseny universal a partir de pràctiques basades en l'aprenentatge, servei i en la inclusió social.

T6. Usar diferents formes de comunicació, tant orals com a escrites o audiovisuals, en la llengua pròpia i en llengües estrangeres, amb un alt grau de correcció en l'ús, la forma i el contingut.

### **Competències específiques comunes a tots els Pràcticum:**

E1. Dissenyar, implementar i avaluar accions de prevenció dels trastorns de la comunicació i el llenguatge.

E4. Dominar la terminologia que permeti interactuar eficaçment amb altres professionals.

E8. Ser capaç de treballar en els entorns escolar, assistencial, sanitari, soci-sanitari, així com en equips uni-professionals i multi-professionals. Assessorar en l'elaboració, execució de polítiques d'atenció i educació sobre temes relacionats amb la prevenció i assistència logopèdica.

E12. Conèixer, dissenyar i aplicar programes preventius relacionats amb la logopèdia, i fomentar les habilitats comunicatives en la població.

E13. Ser capaç de desenvolupar habilitats com: regular el seu propi aprenentatge, resoldre problemes, raonar críticament i adaptar-se a situacions noves.

E20. Manejar les tecnologies de la comunicació i la informació.

E22. Incorporar els principis ètics i legals de la professió a la pràctica, integrant els aspectes socials i comunitaris en la presa de decisions.

### **Competències específiques del Pràcticum I:**

E10. Conèixer els límits de la professió i les seves competències sabent identificar quan és necessari un tractament interdisciplinari o la derivació a un altre professional.

E15. Conèixer els trastorns de la comunicació, el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals.

E17. Ser capaç d'establir una comunicació clara i eficient amb el pacient, els seus familiars i amb la resta de professionals que intervenen en la seva atenció adaptant-se a les característiques sociolingüístiques i culturals de l'interlocutor.

### **• RESULTATSS D'APRENTATGE**

#### **Resultats d'aprenentatge comuns a tots els Pràcticum:**

Maneja les tecnologies de la informació i de la comunicació de forma àmplia per resoldre diferents tasques de l'exercici professional com l'elaboració de materials personalitzats, l'organització de la documentació o la recerca d'informació.

Es desenvolupa en contextos d'interacció virtual mitjançant l'ús de les TIC.

Utilitza el llenguatge audiovisual i els seus diferents recursos, per expressar i presentar continguts vinculats al coneixement específic de l'àmbit.

Defineix objectius d'aprenentatge propis i dissenya processos de desenvolupament coherents i realistes amb els mateixos objectius i el temps que es disposa.

Es desenvolupa en situacions complexes o que requereixin el desenvolupament de noves solucions tant en l'àmbit acadèmic com a laboral o professional dins de l'àmbit de la logopèdia.

Comunicar a tot tipus d'audiències (especialitzades o no) de manera clara i precisa coneixements, metodologia, idees, problemes i solucions en l'àmbit de la logopèdia.

Assumeix diferents responsabilitats en el treball individual o col·laboratiu i avalua els resultats obtinguts.

#### **Resultats d'aprenentatge específics pel Pràcticum I:**

Demostra que respecta el codi ètic de la professió durant la realització de les pràctiques professionals respectant la confidencialitat de les dades dels pacients.

Participa en les sessions de discussió de casos dels equips de professionals dels centres de pràctiques contribuint en la creativitat i en la innovació tant de les estratègies com els materials d'intervenció.

Mostra habilitats indicatives d'una escolta activa durant les entrevistes amb els pacients i els seus familiars.

Distingeix les característiques, limitacions i condicionants dels recursos assistencials de sistemes públic i privat de salut.

## ▪ CONTINGUTS

### **Contingut de les 120 hores de pràctiques al centre**

L'estudiant haurà d'observar una o diverses intervencions logopèdiques, posant el focus en els passos i processos que es desenvolupen, en les habilitats professionals i necessàries per dur a terme una intervenció adequada, en els aspectes ètics que envolten una intervenció logopèdica, i en les estratègies professionals de comunicació amb els agents que intervenen en la intervenció (logopeda, família, pacient, col·laboració amb altres professionals).

### **Contingut de les 30 hores de treball acadèmic autònom**

L'estudiant haurà de crear un producte (per exemple, un document, un blog, un web o un vídeo) que resolgui una necessitat o repte detectat al llarg de la seva estada de pràctiques i que estigui encarat a reflexionar sobre les bones pràctiques professionals en una intervenció, i especialment sobre les competències específiques d'aquest Pràcticum (límits de la professió, col·laboració entre professionals, escolta activa, ètica professional).

L'objectiu és elaborar un producte que resolgui una necessitat o repte relacionat amb les competències específiques que s'han de desenvolupar en aquest Pràcticum, i que impliqui un benefici tant per a l'estudiant (per exemple, com a carta de presentació en la seva vida professional futura) com al centre de pràctiques (per exemple, en forma de carta de portafolio de les pràctiques professionals que es desenvolupen al centre). El desenvolupament d'aquest producte es durà a terme seguint les fases habituals en el treball per projectes: Fase 1 - Detecció de la necessitat o repte; Fase 2 - Estructuració i organització del producte; Fase 3 - Desenvolupament del producte; Fase 4 - Difusió/presentació del producte.

## ▪ CONSULTA DELS MATERIALS QUE DISPOSA L'ASSIGNATURA

### **Articles científics**

McNaughton et al (2008). Teaching an Activi Listening Strategy to Preservice Education Professionals. *Topics in Early Childhood Special Education*, 27, 223. [disponible donis de la Biblioteca de la UOC]

Thistle JJ, McNaughton D. (2015). Teaching activi listening skills to pre-service speech-language pathologists: a first step in supporting collaboration with parents of young children who require AAC. *Lang Speech Hear Serv Sch*, 46(1):44-55. [disponible donis de la Biblioteca de la UOC]

Bodi & McAllister (2009) Practising Ethically. In: *Ethics in Speech and Language Therapy*: Wiley. [disponible donis de la Biblioteca de la UOC]

Kummer & Turner (2001). Ethics in the Practice of Speech-Language Pathology in Health Care Setting. *Seminars in Speech and Language* 32(4), 330-337. [disponible donis de la Biblioteca de la UOC]

### **Lleis**

Llei 21/2000, de 29 de desembre, sobre els drets d'informació concernent la salut i l'autonomia del pacient, i la documentació clínica. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, nº 3303 (11-1-2001). Correcció d'errors *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* nº 3353 (22/03/2001).

Llei 41/2002 de 14 de novembre. Bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica. *Butlletí Oficial de l'Estat*, nº 274, (15-11-2002).

### **Bases de dades electròniques**

ASHA: <http://www.asha.org/>  
Biblioteca Cochrane: <http://www.biblioteca-cochrane.com/>  
Karger <https://www.karger.com/>  
Latindex <http://www.latindex.org/latindex/inicio>  
National Institute for Health and care Excellence Nice. <https://www.nice.org.uk/>  
Portal d'Evidències: <http://bvsalud.org/>  
Pubmed <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/>  
Scielo <http://www.scielo.org/php/index.php?lang=es>  
Scimago Journal <https://www.scimagojr.com/>  
Speechbite: <http://speechbite.com/> (logopèdia basada en l'evidència)  
Tripd Medical Database <https://www.tripdatabase.com/>  
Vancouver: <http://www.fisterra.com/>

### **Guies Clíiques**

Australian Clinical practice guideline: <https://www.clinicalguidelines.gov.au/>

Agency for Healthcare Research and quality. US. Department of Health and human services:  
[https://www.ahrq.gov/research/findings/evidence-based-reports/search.html?search\\_api\\_views\\_fulltext=speech](https://www.ahrq.gov/research/findings/evidence-based-reports/search.html?search_api_views_fulltext=speech)

International Guideline Library: [http://www.g-i-n.net/library/international-guidelines-library/@@guideline\\_search\\_results?type=basic&basic-searchable-text=speech](http://www.g-i-n.net/library/international-guidelines-library/@@guideline_search_results?type=basic&basic-searchable-text=speech)

Base de données de RPC développée parell l'Haute Autorité de Santé (France):  
[http://www.has-sante.fr/portail/jcms/r\\_1498794/fr/reeducation-de-la-voix-du-langage-et-de-la-parole](http://www.has-sante.fr/portail/jcms/r_1498794/fr/reeducation-de-la-voix-du-langage-et-de-la-parole)

### **Col·legis i entitats professionals**

Royal College of Speech-language Therapists: <https://www.rcslt.org/>  
CPLOL

Societat espanyola de medicina de família i comunitària <https://www.semfy.com/formacion-y-recursos/guias/>

Academy of Neurologic Communication Disorders and Sciences. <https://www.ancds.org/>

Evidence-Based Practice Briefs <https://www.pearsonclinical.com/language.html>

The communication trust: <http://www.thecommunicationtrust.org.uk/projects/what-works/what/>

Bristol Speech and Language therapy Research Unit <https://www.nbt.nhs.uk/bristol-speech-language-therapy-research-unit>

### **Revistes**

Revista de Recerca en Logopèdia: <http://revistas.ucm.es/index.php/rlog/>

Revista de Logopèdia, Foniatria i Audiologia: <http://www.elsevier.es/es-revista-revista-logopedia-foniatria-audiologia-309>

L'ètica professional: la relació amb la societat	Audiovisual
Pràcticum del Grau de Logopèdia	Audiovisual
L'ètica professional: el comportament envers un mateix	Audiovisual
Criteris per a la redacció de textos acadèmics i professionals: Rúbrica de la competència d'expressió escrita	Web
L'ètica professional: la relació amb els pacients	Audiovisual
L'escolta activa: escoltar, empatitzar i comunicar respecte	Audiovisual
L'ètica professional: la col·laboració entre professionals	Audiovisual
L'escolta activa: focalitzar-se en el tema i trobar els primers passos a seguir	Audiovisual

#### ▪ MATERIALS I EINES DE SUPORT

Per a l'estudi de l'assignatura i la realització de les diferents activitats, es disposarà de les eines i materials addicionals que el professorat estimi necessaris.

#### ▪ INFORMACIONS SOBRE LA AVALUACIÓ A LA UVIC-UCC

La Normativa acadèmica de la UVic-Ucc disposa que el procés d'avaluació es fonamenta en el treball personal de l'estudiant i pressuposa l'autenticitat de l'autoria i l'originalitat dels exercicis fets.

La manca d'originalitat en l'autoria o el mal ús de les condicions en què es fa l'avaluació de l'assignatura és una infracció que pot tenir conseqüències acadèmiques greus.

L'estudiant serà qualificat amb un suspens (D/0) si es detecta manca d'originalitat en l'autoria d'alguna activitat avaluable (pràctica, prova d'avaluació contínua (PAC) o final (PIF), o la que es defineixi al pla docent), sigui perquè ha utilitzat material o dispositius no autoritzats, sigui perquè ha copiat textualment d'internet, o ha copiat d'anotacions, de materials, de manuals o d'articles (sense la citació corresponent), altres estudiants, o per qualsevol altra conducta irregular.

La qualificació de suspens (D/0) en les qualificacions finals d'avaluació contínua pot comportar l'obligació de fer l'examen presencial per superar l'assignatura (si hi ha examen i si superar-ho és suficient per superar l'assignatura segons indiqui el pla docent).

Quan aquesta mala conducta es produeixi durant la realització de les proves d'avaluació finals presencials, l'estudiant pot ser expulsat de l'aula, i l'examinador farà constar tots els elements i la informació relatius al cas.

D'altra banda, aquesta conducta pot donar lloc a la incoació d'un procediment disciplinari i l'aplicació, si escau, de la sanció que correspongui.

La UVic-Ucc habilitarà els mecanismes que consideri oportuns per vetllar per la qualitat de les seves titulacions i garantir l'excel·lència i la qualitat del seu model educatiu.

#### ▪ CONSULTA DEL MODEL D'AVAUACIÓ

Aquesta assignatura només es pot superar a partir de l'avaluació contínua (AC) i una prova de síntesi (PS). Per fer la PS cal haver superat l'AC. La fórmula d'acreditació és: AC + PS.